

Sam Korsten: 'Sammy's Endorfine.' Uitgave in eigen beheer, Productie Boekscout.nl, Soest 2009. ISBN 9789460891755 (Ongeluk/Hersenletsel/NAH/1) Zie ook: samkorsten@gmail.com

Over de schrijver: Sam Korsten (nu 32) woonde gedurende zijn jeugd in Helden (bij zijn moeder en twee oudere zussen. Zijn vader stierf toen hij anderhalf was aan een hartstilstand. Hij studeerde aan het CIOS, een opleiding voor sport en beweging. Die opleiding heeft hij moeten afbreken omdat hij een ongeluk kreeg. Nu leeft hij samen met Marloes en zijn *Niet Aangeboren Hersenletsel* (NAH) onder een dak.

Soort boek/stijl: Ervaringsverhaal van Sam Korsten, die in juli 1997 aangereden werd, in coma raakte en hersenletsel overhield. Zijn moeder beschrijft de periode in het ziekenhuis waar Sam niets meer van weet en vult ook aan hoe de opname in het revalidatiecentrum was. De titel van het boek verwijst naar het stofje dat vrijkomt tijdens het sporten, waarvan Sam zegt dat hij er verslaafd aan was en dat het hem gered heeft. Een echt ervaringsverhaal.

Korte beschrijving: In juli 1997 wordt Sam op 20-jarige leeftijd bij het verlaten van een disco aangereden door een auto, op de avond dat zijn oma op sterven lag. Sam woont dan net terug thuis, omdat hij voor zijn studie een stage in de buurt (Reuver) zal gaan lopen. Hij wordt naar het ziekenhuis vervoerd, zweeft een tijdje op de rand van de dood, in coma, maar ontwaakt weer. De artsen verwachten dat hij een kasplantje zal worden. Vanuit het ziekenhuis gaat hij naar het revalidatiecentrum in Hoensbroek. Hij heeft dan een dubbele schedelbasisfractuur, een NAH en is hij halfzijdig verlamd. In Hoensbroek volgt een lange moeizame revalidatieperiode. Sam beschrijft hoe die eruit ziet en wat er in een dagprogramma gebeurt. Hij gaat met pijn en moeite vooruit, worstelt met acceptatie en het weer leren van allerlei ook alledaagse handelingen. Dat gaat beter naarmate hij meer aan fysieke kracht wint. Na een jaar mag hij via een brugwoning externe patiënt worden en zoekt hij naar werk dat bij hem past. En ook dat blijkt een zoektocht waarbij duidelijk wordt dat er wegen zijn afgesloten. Uiteindelijk vindt hij dat er met de Sam van nu ook goed te leven is. Sam schreef het boek om die zwarte periode uit zijn leven af te sluiten en weer te kunnen genieten van het leven. Want dat is wat hij wil. Zijn moeder vulde bepaalde hoofdstukken ook na de ziekenhuisperiode aan.

Wat viel op: Het blijft schokkend om te lezen hoe iemands leven op zijn kop wordt gezet door de gevolgen van een ongeluk waar hij niets aan heeft kunnen doen. Hoe de toekomstplannen van een jong iemand ineens gedwarsboomd worden. Ook het verdriet van de omgeving is te voelen in dit boek. Daarbij komt dat revalideren niet alleen lichamelijk maar ook geestelijk het een en ander vraagt. Maar zoals op de cover van het boek staat: Sam heeft het gered, en dat dwingt bewondering af.

Citaten: Pag. 32: (citaat van de moeder van Sam) 'Een man met een lange paardenstaart stelt zich voor als afdelingshoofd. Hij legt uit wat gebeurd is. Het enige dat ik van zijn relaas meekrijg is het woord stabiel. Want in de spiegeling van de ruit zie ik Sam. 'We hebben hem apart gelegd vanwege zijn ernstige letsel. Gaat u gerust verder.' In het echt is het veel erger. Doodstil. Zijn regelmatige borstademhaling is het enige teken van leven. Op zijn hoofdkussen twee straaltjes lichtroze bloed.'

Pag. 93: 'Met mijn oren zal het eveneens niet meer goed komen ben ik bang. Alles wat ik nog kan horen doe ik met mijn linkeroor, rechts ben ik stokdoof. Een hoorapparaat laat mij nog een beetje fatsoenlijk horen. Tegenwoordig wordt alles gelukkig steeds

kleiner en compacter. Mijn eerste toestel vloog van woede van de ene kamerhoek naar de andere. Zo'n 'bloemkool' ga ik niet in mijn oor stoppen. Wat de therapeut me vertelde maakte de noodzaak duidelijk: *'Wat wil se dan Menke? Altijd maar huh en watte blijven zeggen?'*

Pag. 116: 'Alles wat ik nu nog regelmatig doe is hardlopen. Heerlijk, om in de Heldense bossen na een week alles van je af te lopen. Vaste routes loop ik niet, net waar ik die dag zin in heb en aan kan. De ene dag loop ik een kwartier, de andere driekwartier.'

Reactie: Roel Sillen (Adviseur Stichting Huis voor de Zorg Maastricht): ' (...) In dit boek heeft Sam Korsten zijn ervaringen neergeschreven. Ik kan wel zeggen op een aangrijpende manier. (...) 'Sam heeft het gehaald. Het gaat hem goed. Hij accepteert nu het zinloze ongeluk dat hem trof in 1997. Maar.... hij wilde zijn (ook pijnlijke) verhaal vertellen. Ik kan jullie allemaal aanraden het boek van Sam te lezen (beter nog te kopen, € 14,95). Dat kan door hem te mailen. Mijn ontmoeting met Sam (live vanaf 2008, en nu in zijn mooie boek) was voor mij een bijzondere gebeurtenis.'